

ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Trg Svobode, 6

Izhaja enkrat na mesec

Izdaja S.A.P.D. »Franciška B. Sedej« iz Števerjana

Registriran na sodišču v Gorici, dne 7. marca 1959, številka 72

UREDILCI: FRANKA PADOVAN, IVAN VOGRČIČ, DAMJAN TERPIN

UPRAVNI SVET: MIRKO HUMAR, BORIS HLADNIK, EDI HLEDE (odgovorni urednik) — Latsten tisk

OPREMLILI

ČLANI DRUŠTVA

Spedizione in Abb. Postale Gr. IV - 70% - Autoriz. Prov.le PT GO

Periodico trimestrale

luglio-settembre 1986 n°3

Števerjan,

julij 1986 . Leto XVIII Štev.

5

SLIKA DAVID PINTAR

Ljubka Šorli

Slovenska govorica

Po naših dušah je vsa dolga leta
beseda tuja ko kladivo bila,
da bi poslednjo iskro zadušila,
ki v njih bila je od pradedov vneta.

Pa so čez nas viharji zadivjali,
da so vasi gorele in telesa...
(kako me mraz ob tem spominu stresa !)
a mi smo v zlate zarje verovali.

Spet se čez polja kakor pesem ptice,
glasi jo zvoki naše govorice,
ki nam molitev je in vrisk in jok.

O ne dopustiveč, vesoljstva Bog,
da bi se v morju sile potopila,
saj je tako brezmejno sladka, mila.

DUHOVNI NAGOVOR

Svet je sit sovraštva (Mahatma Gandhi)

Mhatma Gandhi (1869-1948), oče svobodne Indije, je oznanjal dobroto in nenasilje po Kristu sovem nauku. Dolga leta je prebiral evangelij, premišljeval in molil. Po njegovem je Kristus "največji izvir duhovne moči, kar jih je človek karkoli poznal, in najplemenitejši vzor vsakemu, ki hoče vse dati, ne da bi kaj zahteval nazaj". Pri svojem prizadevanju za evangelijsko življenje pa je Gandhi prišel do krute, a upravičene obsodbe: - Ko berem evangelij, čutim, da sem kristjan. Ko pa vidim, da se kristjani vojskujejo med seboj, da zatirajo kolonialne narode, da pijete alkohol, da uživate mamila..., čutim, da ne živite po Kristusu. Marsikdo bi bil kristjan, če bi bili vi resnični kristjani, štiriindvajset ur na dan.

Sam^{se} je, kakor pravi, v dolgi šoli samovzgoje, ki je temeljila na molitvi, vsaj štirideset let trudil, da bi ljubil vse ljudi. Prišel je do spoznanja, da sovraštvo rodi lahko samo sovraštvo in novo nasilje; zato je začel boj brez preliivanja krvi, samo z močjo resnice in ljubezni. Bil je prepričan, da nenasilje mora zmagati nad sovraštvom, in da je ljubezen najsilnejša moč, kar jih premore svet. Gandhi je z vsem svojim življenjem dokazoval, da je kristjan in je večkrat izjavil, da Kristus ni samo last krščanstva ampak vsega človeštva. Zamislino se v naslednja njegova navodila in ravnanja se po njih!

Mlad si, bodi čist! To si dolžan sebi, družbi in svoji bodoči življenjski družici...

Poročen si in glej svojo ženo kot prijateljico, tovarišico in sodelavko.

Zakon tvojega življenja naj bo samoobvladanje. Zato pazi s kom se družiš, kaj bereš, s čim se zabavaš. Tudi pri hrani bodi urejen. Misli na Boga nevidnega, pa navzočega in vedno pripravljenega, da ti pomaga.

Kadar grozijo strasti prevzeti nadoblast, padi na kolena, in kliči Boga na pomoč!

Po 16. Festivalu - Števerjan '86

"Nasvidenje prihodnje leto na 17. Festivalu". Tako je napovedovalec Marjan Šneberger v naglici pozdravil občinstvo, ki je napolnilo Formentinijev park v Števerjanu v nedeljo 6. julija in skupaj z nagrajenci moral skoraj zbežati z odra, zaradi plohe, ki se je ulila prav ob zaključku nagrajevanja. Če nam je vreme prizaneslo že toliko let smo se letos le za las rešili. Pa kljub naglici in dežju se je tudi letošnji Festival srečno iztekkel. Organizacijski napor je bil zadovoljivo poplačan, organizatorji pa smo si na jasnem, da bo s prihodnjim letom treba začeti na nov način, saj bo treba Festivalu dati svežine, nov organizacijski pristop, zato da se bosta kvaliteta in kvantiteta ansamblov in občinstva izboljšali. Ta odločitev je bila sprejeta že na prvi seji društva "Sedej" takoj po Festivalu. Prišlo je na dan več novih in zanimivih predlogov, ki jih bosta organizatorja preštudirala že v prihodnji jeseni in se pri organizaciji prihodnjega Festivala ravnala po teh.

Za kroniko, zato, da bo ostalo v Števerjanskem vestniku zapisano, naj povemo, da je letos nastopilo 16 od 23 prijavljenih ansamblov. Tak osip je že skoraj nesprejemljiv, saj bi bilo s strani prijavljenih pričakovati, da se vsaj opravičijo, če že ne morejo nastopiti. Tudi v tem smislu bo treba nekaj storiti. Od teh je žirija, ki smo jo navedli že v prejšnji številki (odpadel je le Brane Golob), prepustila v finale deset. Nagrajeni pa so bili; za najboljšo melodijo: ansambel BRATOV STOPAR iz Mengeša, ki je prejel tudi trofej ansambla L. Hlede, za skladbo "Vsak ne more biti muzikant" Francija Lipičnika; za najboljšo izvedbo: ansambel ŠTAJERSKIH SEDEM iz Slovenskih Konjic za skladbo "Med prijatelji

za najboljšega debitanta (namesto nagrade za najboljši zamejski ansambel) je bil izbran ansambel ZVONE LIPOVŠEK iz Vojnika.

občinstvo pa je svojo nagrado podelilo ansamblu KOGRAS iz Zgornje Kungote, ki je to nagrado prejel že lansko leto. Letos pa je pokazal zelo velik napredek in si je zato nagrado povsem zaslužil.

Zapisali smo, da ni bila podeljena nagrada za najboljši zamejski ansambel. Letos se je prijavil namreč samo en ansambel, t.j. PRIJATELJI iz Gorice, ki pa ga žirija ni prepustila v

finale. Tudi o vlogi zamejskih ansamblov na števerjanskem festivalu bo treba temeljito razmisлити, kakor tudi o razporeditvi in vsaoti denarnih nagrad, ki jih bo treba tako razporediti, da bodo privlačnejše.

Med svetle strani letošnjega Festivala velja omeniti odmev, ki ga je naša prireditev imela v javnih obćilih. Obširno so namreć poročali o njem razni časopisi in revije iz zamejstva (Novi list, Katoliški glas, Primorski dnevnik, Il Piccolo itd.) in Slovenije (Nedeljski dnevnik in glasbena priloga Osa, Primorske novice, Kmećki Glas, Stop itd). Zanj so se seveda zanimale tudi razne radijske postaje, med temi v prvi vrsti radio Trst A, ki je direktno prenašal nedeljski finale, radio Općine, Ljudski radio, radio Ljubljana itd..Od televizijskih mrež pa je o Festivalu poročal TV Koper.

Organizatorji se moramo zavedati, da razpolagamo s prireditvijo, ki je izredno odmevna. Imamo pa tudi možnost, da ^{bi} jo še veliko bolj popularizirali, pritegnili k njej številnejše in kvalitetnejše ansamble in zato tudi širšo publiko. Organizacijske sposobnosti imamo, treba si bo zagotoviti morebiti večja finanćna sredstva, morda kakega sponzorja. Letos je našo prireditev podprlo veliko ustanov in podjetij, med temi v prvi vrsti Briška gorska skupnost in Kmećka banka iz Gorice, nato Goriška pokrajina (za kar gre posebna zahvala odborniku dr. Mirku Špacapanu), Goriška Hranilnica-Cassa di risparmio, Kmećko-obrtna hranilnica-Cassa rurale ed artigiana iz Loćnika. Veliko pa je še takih, ki bi našo prireditev podprli. Tudi na te velja v bodoće pomisliti.

Ob koncu se moramo še posebej zahvaliti vsem, članom in prijateljem društva "Sedej" in ansambla "L. Hlede", ki so pomagali pri organizaciji. Res nas je bilo veliko, Elasti je bilo veliko mladih. Razveseljivo pa je tudi dejstvo, da tudi "starejši" se niso med njimi čutili....prestare in so mlajšim nudili svoje znanje in iskušnje. Prav je torej, da Festival raste in se iz leta v leto obnavlja, saj je moment zdrućevanja - v pravem pomenu besede - števerjanske vasi. Njegov nenadomestljivo poslanstvo pa je tudi v tem, da se na tej briški zemlji ohranjata slovenska pesem in beseda, da se pri nas, v Števerjanu srećujemo Slovenci od vsepovsod, da števerjanska mladina ima svoj praznik, ki je praznik tudi za ves Števerjan. Zato bo naš Festival še naprej živel, že v prihodnjem juliju leta 1987, ko ga bomo že sedemnajstić priredili, tokrat - obljubljam - še boljšega in lepšega.

#####

Najboljše besedilo na letošnjem 16. Festivalu

Objavljamo besedilo pesmi, ki je zmagala na letošnjem 16. Festivalu - Števerjan '86. Žirija, ki so jo sestavljali Martin Srebernič, Saša Martelanc in Tomek Vetrih je pesem Franca Pupisa izbrala med osemtridesetimi predstavljenimi teksti. Svojo izbiro pa je takole motivirala:

"Komisija, v kateri so bili Tomek Vetrih, Martin Srebernič in Saša Martelanc, se je sestala v soboto, 5. julija 1986.

Po pozornem pregledu vseh tekstov je soglasno sklenila, da prisodi nagrado pesmi z naslovom Tam smo doma, avtorju Francu Pupisu.

Komisija je po prebiranju vseh besedil izbrala pet tekstov, ki so po mnenju članov bili najboljši, potem pa je postopno izločila štiri in tako prišla do pesmi, ob kateri so se vsi strinjali, da zasluži nagrado. Izbiro utemeljuje takole:

Pesem Tam smo doma na preprost in učinkovit način podaja podobo slovenske domovine in njenih ljudi. V besedilu je čutiti ljubezen, zaskrbljenost in tudi optimizem. Vse to je doseženo brez iskanih efektov, pristrčno in v lepo zaokroženi pesniški zgradbi. To je pristna izpoved, ki neposrednoseže v srce in zavest in zato nesporno zasluži nagrado za besedila na letošnjem Festivalu v Števerjanu!.

Franc Papis

Tam smo doma

Tam smo doma
Kjer ptica zarana ravnice budi
Tam smo doma
Kjer sonce v Goricah nam trto zori
Tam smo doma
Kjer zemlja visoko v nebo zakipi
Tam smo doma
Kjer morje obliva sipine in skalne čeri.

Tam smo doma
Kjer lipovo cvetje opojno dehti
Tam smo doma

Kjer v zarji večerni nam ave zvoni
Tam smo doma
Kjer fantovska pesem ubrano na vasi zveni.

Tam smo doma
Kjer križajo se že stoletja poti
Tam smo doma
Kjer vihra nam vsaka sledove pusti
Tam smo doma
Kjer cvetje spomladi se spet obnovi
Tam smo doma
Kjer rastejo zdrave mladike in rod se krepi.

Slovenski goriški skavti zopet taborili v Logu pod Mangartom

Po štirih letih smo Slovenski goriški skavti spet taborili v prelepi dolini, ki jo obkrožajo trije velikani slovenskih gora: Mangart, Jalovec in Jerebica. Iz kraja, kjer smo si 7. julija postavili šotore, je bil pogled nanje res edinstven.

Iz Gorice smo odpotovali v ponedeljek 7. julija. Pred prihodom v Log, smo se ustavili tudi v Kobaridu in Bovcu. V Logu smo hitro postavili šotore in se takoj vživeli v nov tabor, ki je po svojem programu hotel biti različen od prejšnjih. Vsi smo seveda upali, da bo lepo uspel.

Kot ponavadi smo prva dva dneva našega bivanja na taboru posvetili postavljanju zgradb. ob končanem delu smo bili števerjanski skavti, kot vsi ostali, precej utrujeni, a veseli, saj nas je v prihodnjih dneh čakal prijetnejši program.

Četrtek je bil dan zbranosti. Obiskal nas je misjonar Pavle Bajc, ki deluje v afriški državi Slonokoščena obala. Povedal nam je veliko zanimivih stvari o življenju misjonarjev nasplošno, pa tudi o lastnih izkušnjah.

Naslednji dan je bil na programu celodnevni izlet z avtobusom. Šli smo k izviru Soče in preko vršiča na Bled.

V soboto zjutraj smo imeli predavanje v topografiji in tečaj plezanja. Popoldne pa je bil pogovor s tržaškim skavtom Ivom Jevnikarjem, ki nam je govoril o lastnih skavtskih izkušnjah, pa tudi o političnem položaju slovenskih manjšin v Italiji.

V nedeljo so nas obiskali starši; imeli smo skupno mašo, potem pa smo bili prosti. Zopet smo se skupaj zbrali popoldne in smo se ob tabornem ognju vsi zabavali.

Tako je minil prvi teden. Drugi del tabora se je pričel v ponedeljek, s tradicionalnim športnim dnevom. Vsi smo si obetali, da bodo igre potekale v pravem skavtskem duhu. Podčrtati hočem zato, da so se res odvijale tako, kot smo si pričakovali.

V naslednjih dneh smo imeli razna predavanja. Končno pa sta prišla četrtek in petek, ko je bila na programudvodnevna igra, ki smo jo vsi. že od začetka tabora, pričakovali. Zato je bilo naše sodelovanje pri njej še toliko bolj navdušeno.

Z igro se je naš letošnji tabor tudi končal. V glavnem nas je zadovoljil, saj je kljub težavam in problemom dobro uspel.

Števerjanci smo delali z dobro voljo in navdušenjem. V vodu smo se precej dobro razumeli. Škoda le, da nas je bilo tako malo, saj so prvi teden letošnjega tabora predstavljali števerjanske skavte le štirje člani, drugi teden, pa se nam je pridružil še en član.

Sedaj pa se je tabor končal in z njim tudi skavtsko delovanje, ki se bo obnovilo šele po počitnicah. Vsi smo se vrnili na svoje domove in življenje gre naprej. Povedati moram, da mi je bilo kar težko se zopet vživeti v vsakdanje domače življenje, ker so mi taborno vzdušje, prijateljstvo med skavti in prelepa narava, res manjkali. Zato že sedaj nestrpnost pričujem naslednja srečanja skavtov. Upam, da nas bo na takih srečanjih vedno več, saj je to edinstvena iskušnja, ki jo priporočam vsem mladim, ki se tu naučijo živeti v uravnovešeni stiku z naravo in sočlovekom.

b

Korajžni Medved

Športne vesti

Že nekajkrat smo poročali o uspehih nogometne ekipe Števerjan-Oslavje, ki se je v teh poletnih mesecih udeležila nekaterih turnirjev na Goriškem. Pred nekaj dnevi pa se je udeležila tudi turnirja onstran meje, točneje v Opatjem selu. Tu je zabeležila nov uspeh, saj se je uvrstila na končno tretje mesto. Našim nogometašem, ki so prav v igranju nogometa ustvarili pravo "klapo" čestitamo in jim voščimo še novih in večjih uspehov.

GREMO NA TRIGLAV !

Skupina Števerjancev se ogreva, da bi se sredi avgusta podala na Triglav. Navdušeni "alpinisti" pa želijo za ta "podvig" pridobiti še nekaj ljudi. Zato vabijo vse, ki bi se radi udeležili pohoda na Triglav, da se čim prej javijo pri Florjanu Lango, Bukovje 2.

POČITNICE

"Umaknite se na samotni kraj in se malo odpočijte", tako je svojim učencem naročil Kristus.

Počitnice so za delovne ljudi - ne za lenuhe. Da si spet osvežimo svoje moči za poklicno delo, so počitnice prav tako potrebne kot duhovne vaje za osvežitev duhovnega življenja. Pomembno je treba enoličnost vsakodnevnega življenja, spremeniti okolje, delo. Niso pa počitnice družabni ali fizični napor, da je človek potreben počitka od počitnic.

Prav preživete počitnice so blagoslov. Če imamo dober namen, so prav tako proslava Boga. Isto je s športom: krepiti mora telo, utrjevati voljo, plemeniti duha, vzgajati v bratstvu. Kako zmaličen je danes šport. Sebi namen in človeku neštetokrat v pogubo. Predvsem moram vedeti, da nikdar ne more na počitnice moj odnos do Boga. In do ljudi tudi ne.

Vedeti pa mora vsak zase, kako se res odpočije. Poglavitno je, da doseže cilj: iz počitnic moram priti veder, okrepljen za svoje redno delo, pa tudi duhovno okrepljen.

F.S.

§§§§§§§§

POROKA

V soboto 19. julija sta se v majhni vasi Drena ob Gardskem jezeru, poročila domačinka Manuela Cozzati in naš vaščan Jožko Feroletto. Kljub slabemu vremenu je bila poročna slovesnost prijetna. Iz Števerjana se je ež udeležilo veliko sorodnikov in prijateljev novoporočencev. Domači duhovnik je v nagovoru dajal, da je zakonsko življenje kot ladja, ki pluje po morju, ki je včasih tudi razburkano. Zakonska ljubezen pa je tisto, kar ladjo rešuje in ji pomaga, da se ne potopi.

Res prijetno je bilo poslušati starejšega duhovnika, kako je navdušeno nagovorjal novoporočence.

Manueli in Jožkotu čestitamo in jim želimo veliko sreče in razumevanja v skupnem življenju.

Iz zadnje seje občinskega sveta v Števerjanu

Na zadnji seji občinskega sveta, ki se je vršila dne 23.7.1986, je bil odobren proračun naše občine za leto 1986. Čeprav je dnevni red predvideval samo "Preučitev osnutka proračuna za leto 1986", je občinski svet kratkomalo odobril proračun za tekoče leto. Čudna praksa. Na vsak način, svetovalci Slovenske skupnosti so glasovali proti iz sledečih razlogov:

a) Kakor smo zapisali, je dnevni red predvideval, da bo "preučitev osnutka proračuna", medtem ko je svet dejansko o njem glasoval. Zakaj iznenaditi svetovalce?

b) Investicije, ki so predvidene za vodovod in cesto po Ščednem nimajo nikakršnega kri-tja. Posojila pa, če jih bo občina najela v znesku 400 milijonov lir, bo treba vračati z obrestmi, ki bodo tako obremenila proračun, da ne bo denarja za nobeno drugo delovanje.

c) Nobene pozornosti se ne posveča vprašanju izobraževanja, še več, uničuje se delovna mesta na šoli s celodnevним poukom.

d) Tri milijone za kulturo je odločno premalo, saj so naše ustanove slovenske, zato ni prav, da se jim zmanjšujejo podpore. Na ta način, jasno, kot manjšina propadamo.

Iz zgoraj navedenih razlogov so predstavniki Slovenske skupnosti glasovali proti takemu občinskemu proračunu. Drugih novosti, razen zgoraj omenjenih, v proračunu ni.

Ukinitev delovnega mesta na šoli.

Na isti seji, 23.7.1986, je bilo ukinjeno mesto postrežnika na števerjanski šoli s celodnevним poukom "Alojz Gradnik". To mesto je uprava SSK dobila s posebnim odlokom Ministrstva, ker je zgradila novo stavbo. To je bila velika in težko dosežena pridobitev. Nova uprava pa si je upala nekaj nezaslišanega: Social-komunistični upravitelji so sklenili to mesto kratkomalo uničiti. To dejanje pomeni napad na slovensko šolo in dejansko začetek njenega razkroja. Silvana Dorn, ki je zasedal ukinjeno mesto šolskega postrežnika, pa je kratkomalo postavil za navadnega občinskega delavca - cestarja.

Ali je to početje "napredne" občinske uprave pošteno? Ako bi se županu Humarju kaj takega zgodilo na njegovem delovnem mestu, mar bi mu bilo to prav? Uprava se sicer sklicuje na Dekret št. 347/83 člen 10, ki predvideva to možnost. Vprašu-

jemo pa se, če je bilo to nujno potrebno prav na račun slovenske šole, v slovenski občini. Postrežnik Silvan Dorni je namreč zmagal konkurz za postrežnika, ne pa za cestarja

Kje je spoštovanje človeka in njegovega delovnega mesta? Zakon je številka človek pa človek in z njim njegovo dostojanstvo. Zato vse naše ogorčenje nad uničevanjem slovenske šole in žaljenjem dostojanstva in spoštovanja dela. Silvanu Dorni pa vsa naša so lidarnost.

Svetovalci Slovenske skupnosti so v občinskem svetu seveda glasovali proti temu sklepu.

Voda

Nova social-komunistična uprava je zopet povišala ceno vode. Kratkotako: kdor porabi v enem mesecu več kot 12 kubičnih metrov vode (t.j. 120 hl), bo ostalo plačal po 750 lir na kubični meter. V Števerjanu, kjer ljudje živijo od kmetijstva, pokojnin in so, kolikor le mogoče, zaposleni po goriških trgovinah, torej od svojega dela, bodo odslej imeli verjetno najdražjo vodo v deželi. Občinska uprava je pozabila, da je to edina ~~voda~~, ki jo imamo v naši vasi, saj ni ne rek ne zadostnih potokov. Števerjanski prebivalci pa jo bodo do zadnjega litra pošteno plačali. Tu nimamo proste cone, kot jo imata Gorica in Sovodnje, ni mam nobenih državnih ali poldržavnih obratov, ki bi nam dajali delovna mesta. Občinska uprava, namesto da bi skušala dobiti kako državno podporo za dobavo vode (kot jo ima npr. mesto Gorica) ali kak deželni prispevek, iz leta v leto, enostavno viša ceno vode. Hvala Bogu, da še niso izumili števecv za zrak, ki ga vdihavamo, sicer bi tudi tega v Števerjanu z novo upravo plačevali. Povišala je že skoraj vse tarife, od smeti do šolske menze, itd. sedaj pa že drugič ceno vode.

To se pa dogaja zato, ker nova social-komunistična uprava ni sposobna najti denarja za del no kritje stroškov vode. Dejstvo je, da Občinska enotnost ni stranka in nima zato nikjer nobene politične podpore, še zlasti je nima pri deželni in drugih upravah. Dokler bodo oni v Števerjanu upravljali, bo števerjanska občina vselej brez denarja.

Jasno torej, da so se svetovalci Slovenske skupnosti pri glasovanju v občinskem svetu o poviškem ceno vode, izrekli proti temu sklepu.

Most v Ščednem

Briška gorska skupnost, ki predseduje predstavnik Slovenske skupnosti, domačin Hadrijan Corsi, je dokončala dela za razširitev mostu v Ščednem. Stroški znašajo 55 milijonov lir. To je prispevek Briške gorske skupnosti, ki je najbrž edini prispevek, ki ga je letos prejela naša vas,

S tem posegom je bilo tako odpravljeno "grlo" na cesti, ki pelje s števerjanskega vrha, skozi Ščedno, v Gorico. Razširitev mostu ob vznožju griča, pri prehodu v dolino, je bila torej potrebna.

Megleno pojasnilo župana Humarja v Primorskem dnevniku

Pred dnevi je župan Humar dal pojasnilo v slovenskem dnevniku na tiskovno sporočilo Slovenske skupnosti, v zvezi z uporabo slovensčine v občinski upravi. Na zadnji občinski seji je svetovalec SSK Hadrijan Corsi zahteval jasnejši odgovor na županova "pojasnila". Ker pa župan tudi tokrat ni znal dati jasnejših odgovorov, je omenjeni svetovalec odgovoril, da se s takimi odgovori ne strinja.

0000000

Smrtna nesreča v družini primarija dr. Iva Komjanca.

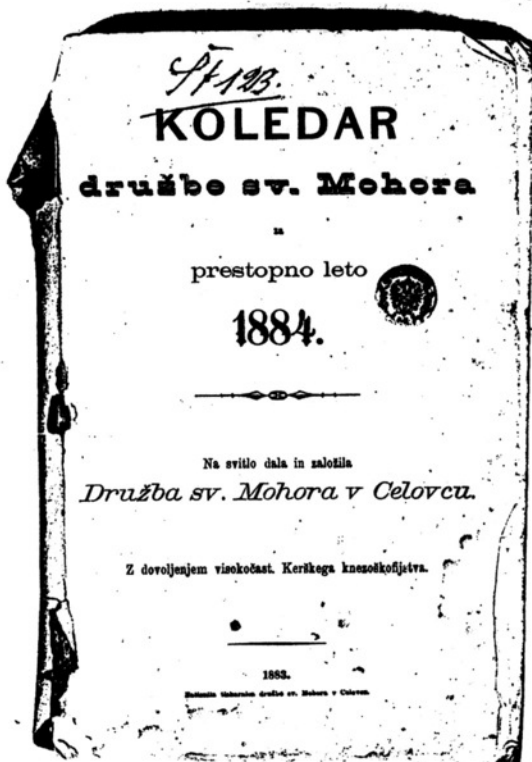
V sdboto 19. julija, se je v kraju Riva del Grarda smrtno ponesrečila najmlajša hči primarija dr. Iva Komjanca, števerjanskega rojaka. Dr. Komjanc, znani ortoped in naš rojak.

K njemu se že veliko let zatekajo številni Števerjanci in Goričani na zdravljenje, saj je povsod znan kot izredno dober zdravnik. Sedaj pa ga je pri zadela tako huda nesreča. Hči Elizabeta je bila namenjena na avtobusno postajo, odkoder bi se namenila v Trento, kjer študira na univerzi. Njen avtomobil je, verjetno zaradi mokrega cestišča udaril ob steno na začetku predora ob Gardskem jezeru. Tako je mlada, komaj dvajsetletna Elizabeta bila na mestu mrtva. To se je zgodilo dan potem, ko so v Komjančevi družini praznovali uspešno opravljeni doktorski izpit Elizabetinega brata, ki je diplomiral v agronomiji. Po velikem veselju torej tako globoka žalost.

Prizadeti družini Iva Komjanca v našem imenu, in v imenu vseh Števerjancev, izrekamo iskreno in globoko sožalje.

PO STOLETJU NAPREDKA SMO ŠE NA SLABŠEM??

1983. je izšel v Celovcu koledar družbe sv. Mohora, kot ga vidimo na fotokopiji:

V njem smo lahko brali kdo so bili takrat v Števerjanu člani te zaslužne ustanove, ki je prinašala med naše ljudi osveščanje in kulturni napredek. To so bili:

46

Št. Ferjan, Gregorčič Anton, vikar; Jug Janez, učil; Turja Jan., Hlede Stefan, Hlede Stof., Marčič Silj, Bratko Janes, Bratko Jole, Knes Valentin, Knes Miha, Knes Jole, Gabravic Jan., Marčič Josiah, Dornik Marijana, Hlede Marija, Ciglič Janes, Mokšič Vinc., Prizidčič Ana, Vogrič Amalija, Bissl Marijana, Dornik Luc., Maraga Katar., Miseric Fr., Hlede Fr., Stargar Katar., Miseric Katar., Klemenčič Anton, Števerjanec Anton.

Na naslednjih straneh tega koledarja je popisano potovanje cesarja Franca Jožefa po naših krajih:

Cesarjevo potovanje po Koroškem, Gorikem in Primorskem.

Seveda si bode vsakdo mislil, da je presviti cesar po teh dogodkih svojo objubo, da že namreč priti tudi nasost po-gledat, praktical. Toda ni je! ampak kel je kljub vsem grossnim nevarnostim vendar le v Trst. Kaj takega samore storiti je tak velikodušen vladar, tak blag cesar, kakor je naš Franc Jožef I. Zidal je na to, da je ni tako črne duše, ki bi se predramila stegniti roko proti prijubljenemu, vsem Avst- tako k srou pričašenemu gospodu.

In res, koj ko se je mogel svojih trgovati, napotil se je proti Trstu in roškega in Gorice. Na Stai- je stopil na tam pot-

V odstavku ,ko opisuje potovanje "presvitlega cesarja" od Gorice do Trsta, stoji zapisano:

kdo teh dni ne bo posabil doklar bo živ, alasti oni priprosti kmetaki ljudje ne, ki jih je cesar povabil na kosilo, da so pri njegovi mizi jedli in njegovo vino pili in s njim govorili, kakor bi bil eden njihovih vrstnikov. Tiste dni se je marsikdo sam prepričal, da je presviti cesar prijaznejši, kakor kak sstradan pisar, ki se dere nad teboj, ko mu moliš s tresečo roko svoj teško zasluženi davek.

Is Gorice, kjer se mu je napravil jako lep in veličasten sprejem, popotoval je cesar dalje proti Trstu. Nekje na Gorikem pripetilo se je nekaj, cesar Slovenci ne bomo posabili nikdar.

Nek župan je govoril namreč cesarja po laški, kar pak je boremu moču delalo toliko preglavice, da so se mu jale udi-rati debele potne kapljice po licih in se je mu jesik zapletaval. Cesar vidi njegovo sadrgo ter ga vpraša: „Znate li slovenski?“ Seveda smam! odvrne župan. Kaj bi ne znal! Ko svoje žive dni ni drugade govoril in le tu in tam kako laško besedo vjel. Presepeti pa se je dal od gospode, češ, da se v slovenskem jesiku vendar ne more cesar pozdravljati!

„Če znate slovenski!“ odvrne cesar, „torej govorite rajše v tona svojem maternem jesiku“, in kramljati sta pričela po slovenski. Župana je bilo srām slovenski govoriti, cesarja pak ne; to je pač narobe svet.

Tacih ljudi, ki se v gospodski družbi sramujejo svoj slovenski materni jesik govoriti, nabralo bi se po slovenskih de-šelah lahko cele kole.

In po sto letih ista prigoda, ko se je števerjanski župan Ivan Humar ustrašil NE cesarja pač pa grofov in baronov in je na proslavi v števerjanskem gradu govoril samo v italijanščini (ko vemo da so današnji gospodarji števerjanskega gradu naklonjeni domačinom-Slovincem), če bi bil prisoten cesar Franc Jožef bi števerjanskemu županu gotovo rekel "Znate li slévenski?".

Ko je števerjanska Slovenska skupnost župana nato pokarala ni žal reči drugega kot, da uganja "provokacijo"!

Na občinski seji pa je priznal DEJSTVA:

- 1) da je razpošiljal vabila na občinsko sejo samo v italijanščini!
- 2) da je s tabel, ki so vabile v "slovenski števerjan" izbrisal besedo "slovenski"!
- 3) da je v Formentinijevem gradu na javni prireditvi govoril samo v italijanščini!

In kritika na tako zadržanje gotovo ni "provokacija". Žalostno je končno, da Primorski dnevnik, sicer v prvi vrsti v borbi za slovenske pravice, hoče -sicer z očitno veliko zadrego- županu pomagati. Pač kar je "rdečega" je treba brabiti!

To pa, gospodje niso interesi slovenske manjšije v Italiji, pač pa očitna nesposobnost! Briški

TONČE IN PEPČE

TONČE: Vidiš, da je prišlo poletje tudi k nam v Števerjan. Lepo, toplo, bi bilo treba malo več dežja, toda potrpiamo.

PEPČE: Ti zmeraj rad zabauljaš! Povej kako pametnu!

TONČE: Bi jo rad slišal. Je že malo stara, vendar ti jo povem, če hočeš! Si bil na zadnjem občnem zboru katoliškega prosvetnega društva Sedej?

PEPČE: Ne, ki sem prestar!

TONČE: Si moral vseeno iti. Bi videl koliko mladine je bilo!

PEPČE: Ja, en kej ti si mlad?!

TONČE: Kaj to, saj jaz sem bil kot časnikar našega Vestnika!

PEPČE: Videš, da me ni pade vse u glavu!

TONČE: Toliko mladine je bilo, da so odbor razširili na petintrideset odbornikov!

PEPČE: Se je društvo ku en Sovjet!

TONČE: In najbolj stari sta dve gospi, ki pravzaprav nista niti toliko stari.

PEPČE: En drugih?

TONČE: Osemnajst do petindvajset let. Tam okoli se suče starost ostalih odbornikov. Ampak, ampak, več zakaj so naredili petintridesetčlanski odbor?

PEPČE: Sej nisem napredna kurja sila, da bi vse vedu!

TONČE: Torej ti povem in razložim: Po podatkih predsednika goriške glasbene šole ki je v goriškem KATOLIškem domu imela pred meseci zaključno prirediteljo, so izračunali, da devet odbornikov goriškega Katoliškega prosvetnega društva ima skupno sedemsto let. Da bi ne bili Števerjanci manj kakor so Goričani (manj vredni namreč) so sklenili, da naj tudi odbor Katoliškega društva Sedej v Števerjanu ima sedemsto let, skupno seveda. In ker je media starosti odbornikov števerjanskega društva dvajset let, so jih izvolili petintrideset in tako so enaki kot Goričani. Nič manj! Si razumel?

PEPČE: O Števerjan, o Števerjan, zakaj si od adnih taku zanemarjen!

TU PIŠEJI SAMO ZA HEC!